

**Bestuursrapportage
III 2019**

Colofon

Dit is een uitgave van de gemeente Veldhoven. Meer weten over Veldhoven?
Kijk op onze website www.veldhoven.nl.
Heeft u vragen of opmerkingen? Mail naar gemeente@veldhoven.nl of bel naar 14 040.

Bezoekadres: Meiveld 1, 5501 KA Veldhoven

Postadres: postbus 10101, 5500 GA Veldhoven

Alle cijfers onder voorbehoud van besluitvorming door de gemeenteraad

Veldhoven, november 2019

Inhoudsopgave

INLEIDING	1
1.1 Algemeen	1
1.2 Leeswijzer	1
FINANCIËLE POSITIE	2
2.1 Inleiding	2
2.2 Begrotingssaldo 2019	2
PROGRAMMAVERANTWOORDING	3
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	4
Programma 1 Veiligheid	9
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	11
Programma 3 Economie	14
Programma 4 Onderwijs en jeugd	16
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	18
Programma 6 Sociaal domein	21
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	25
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	28
FINANCIËLE RECAPITULATIE	31
4.1 Inleiding	31
4.2 Meerjarenperspectief 2019-2022	31
4.3 Bijstelling reserves & voorzieningen	32

INLEIDING

1.1 Algemeen

De 3^e bestuursrapportage 2019 geeft het verwachte verloop weer van de begrotingsuitvoering 2019 op basis van de eerste tien maanden van 2019. De vraag die in deze rapportage centraal staat, is of de uitvoering (en budgetuitputting) zodanig verloopt dat aan het einde van het jaar de resultaten zijn geleverd, die in de begroting 2019 zijn afgesproken.

Met stoplichtkleuren in deze bestuursrapportage wordt gerapporteerd over de voortgang van het beleid, de doelstellingen. Het betreft een tussentijdse meting van de in de begroting vastgestelde beleidsdoelstellingen en is nog geen eindoordeel. Het geeft daarmee een algemeen beeld van de uitvoering van het beleid en de mate waarin dit op schema ligt. Het tussentijds meten van de indicatoren wordt achterwege gelaten, omdat deze pas na het betreffende kalenderjaar kunnen worden getoetst. De kleur heeft geen relatie met de financiële bijstellingen en het (meerjaren)saldo.

Bij het opstellen van deze bestuursrapportage is een ondergrens gehanteerd waarboven financiële afwijkingen worden toegelicht op de programmabladen. Voor exploitatiebudgetten ligt deze grens op € 50 en voor kredieten op € 100. De in deze rapportage opgenomen bedragen moeten worden gelezen als x € 1.000.

1.2 Leeswijzer

De bestuursrapportage is een voortgangsrapportage en als volgt opgebouwd:

Hoofdstuk 2 geeft een samenvattend financieel overzicht over 2019. Ook wordt inzicht verschaft in de financiële ontwikkeling van het sociaal domein.

In hoofdstuk 3 wordt per programma een overzicht gepresenteerd.

Elk programma begint met de doelstellingen die zijn overgenomen uit de begroting. Met behulp van stoplichten wordt gerapporteerd over de voortgang van het realiseren van de doelstellingen.

- ◆ Rood = niet (tijdig) gerealiseerd of te niet realiseren.
- ◆ Oranje = loopt achter op schema en maatregelen noodzakelijk voor tijdige realisatie.
- ◆ Groen = op schema of geheel gerealiseerd.
- ◆ Wit = "neutraal" (nog) niet begonnen, omdat het startmoment in de toekomst ligt.

Rode en oranje stoplichtkleuren worden toegelicht.

Per programmablad zijn verder de volgende onderwerpen opgenomen:

- ◆ de primitieve begroting (boekwerk Programmabegroting 2019);
- ◆ de bijgestelde begroting tot aan de 3e burap (kolom Budget na wijzigingen);
- ◆ Vervolgens wordt een prognose gegeven van het verwachte budget over 2019. De aanpassingen die leiden tot het verwachte budget en de rode en oranje stoplichtkleuren zijn per programma toegelicht. Per programma wordt ook inzicht geboden in de bijgestelde kredieten;
- ◆ Tot slot wordt de bijstelling tussen de bijgestelde begroting en de verwachte begroting weergegeven.

In hoofdstuk 4 wordt een financiële recapitulatie gegeven waarbij de meerjarige bijstellingen per programma en het meerjarenperspectief 2019-2022 worden gepresenteerd. De mutaties in reserves & voorzieningen worden afzonderlijk weergegeven.

FINANCIËLE POSITIE

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de financiële positie 2019 van de gemeente Veldhoven geschetst na verwerking van de bijstellingen uit deze 3^e bestuursrapportage 2019. Dit wordt uiteengezet door het presenteren van het verloop het begrotingssaldo 2019.

2.2 Begrotingssaldo 2019

In onderstaand overzicht worden het geactualiseerde begrotingssaldo over 2019 weergegeven na verwerking van deze 3^e bestuursrapportage 2019:

	bedragen x € 1.000,- - = tekort (nadeel)	2019
Primitieve begroting 2019-2022		670
- Bijstellingen 3e kwartaalrapportage 2018		-1.037
- Bijstellingen 1e kwartaalrapportage 2019		-594
- Bijstellingen 2e kwartaalrapportage 2019		284
- Maatregelenpakket bereikbaarheid de Run (besluit september 2019)		80
Bijgesteld saldo 2019-2022		-597
- Totaal bijstellingen 3e bestuursrapportage 2019		-263
Bijgestelde begroting 2019 na burap III 2019		-860

Uitgangspunt is het financiële perspectief 2019 bij de begroting 2019. Verder zijn de consequenties verwerkt van de derde kwartaalrapportage 2018, eerste kwartaalrapportage 2019, tweede kwartaalrapportage 2019 en het raadsvoorstel over het maatregelenpakket bereikbaarheid de Run (besluit september 2019).

PROGRAMMAVERANTWOORDING

Programma 0 Bestuur en ondersteuning

Doelstellingen		toel. nr.
1. Samenspraak	Evaluatie ieder samenspraakproces.	
2. Toegankelijkheid van informatie	Klanttevredenheid meten in publieksruimte en via website.	
3. Meldingen	Snelle en begrijpelijke terugkoppeling van belang. Streven naar betere klanttevredenheid afhandeling.	
4. Woonlasten	Handhaven uitgangspunt dat Veldhoven tot laagste 25% gemeenten blijft behoren	

BBV voorgeschreven doelen en activiteiten		toel. nr.
	a. Formatie (2018: 6,7 Fte per 1.000 inwoners) b. Bezetting (2018: 6,5 Fte per 1.000 inwoners) c. Apparaatskosten (in euro's per inwoner. 2018: € 73,70) d. Externe inhuur (2018: 8,5%) e. Overhead (2018: 7,6%)	

Taak- veld	Omschrijving producten programma 0	Primitief budget	Budget na wijz.	Verwacht budget	Bijstelling burap 3	Toel. nr.
	(Bedragen in € 1.000,-)					
	Lasten					
0.1	Bestuur	2.835	4.432	4.246	-186	1
0.2	Burgerzaken	970	1.051	1.069	18	
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	535	1.092	1.368	276	2
0.4	Overhead	9.856	10.113	10.310	197	3
0.5	Treasury	139	-113	-134	-21	
0.61	OZB woningen	351	356	400	44	4
0.62	OZB niet-woningen	289	292	330	38	4
0.63	Parkeerbelasting	2	2	2		
0.64	Belastingen overig	21	24	24		
0.7	Uitkeringen gemeentefonds	4	5	5		
0.8	Overige baten en lasten	334	334	199	-135	7
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	888	149	149		
0.10	Mutaties reserves	6.734	7.458	7.950	492	8
0.11	Resultaat rekening baten en lasten	670				
	Totale lasten	23.628	25.195	25.918	723	
	Baten					
0.1	Bestuur	847	862	682	-180	1
0.2	Burgerzaken	481	481	481		
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	355	1.835	1.428	-407	2
0.4	Overhead	93	138	168	30	3
0.5	Treasury	158	171	171		
0.61	OZB woningen	5.433	5.433	5.470	37	4
0.62	OZB niet-woningen	4.448	4.448	4.609	161	4
0.63	Parkeerbelasting	1.099	1.019	1.219	200	5
0.64	Belastingen overig	527	530	530		
0.7	Uitkeringen gemeentefonds	58.343	60.623	60.312	-311	6
0.8	Overige baten en lasten					
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)					
0.10	Mutaties reserves	10.651	10.131	9.816	-315	8
0.11	Resultaat rekening baten en lasten		596	860	264	9
	Totale baten	82.435	86.267	85.746	-521	
	Saldo (- = nadeel)	58.807	61.072	59.828	-1.244	

Taakveld	Krediet nr.	Omschrijving krediet programma 0	U/I	Primitief krediet	Krediet na wijz.	Verwacht krediet	Bijstelling burap 3	Toel. nr.
0.3	727701	Blauwe grond Zilverackers algemeen	I	0	0	379	379	2
0.3	727702	3 panden Zilverackers algemeen	I	0	0	525	525	2
0.3	740012	Excession (update Planon)	U	0	0	0		10
0.3	740012	Excession (update Planon)	I	0	0	0		
0.4	740005	Zaaksysteem	U	100	100	100		
0.4	740006	Zonnepanelen gemeentehuis/bibliotheek	U	0	179	179		
0.4	740008	Thin clients en monitoren gemeentehuis	U	0	337	337		
0.4	740009	Vervanging vloerbedekking gemeentehuis	U	0	239	239		
0.4	723901	Vervanging audio-/ discussiesysteem raad	U	0	48	48		
0.5	780199	Lening LED-verlichting sportpark Zeelst	I	2	2	2		
0.5	780198	Lening LED-verlichting sportpark VLTC	U	0	67	67		
0.5	799112	Startersleningen	I	150	195	195		

Algemeen:

Voorziening wethouderspensionen

Het economisch klimaat heeft er de afgelopen jaren voor gezorgd dat de rente sterk is gedaald. Dagelijks is te horen hoe de financiële positie van pensioenfondsen verslechtert en welke impact dit heeft op de deelnemers. In 2004 trad het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) in werking. Sinds dat jaar zijn gemeenten verplicht om een voorziening te hebben van de actuele waarde voor de pensioenbetalingen van haar wethouders. De rekenrente wordt jaarlijks door het Ministerie van BZK vastgesteld. De rekenrente voor 2019 was door het BZK vastgesteld op 1,577%. De recent gepubliceerde rekenrente voor 2020 is vastgesteld op 0,290%. Deze daling in rekenrente leidt tot een flinke verhoging van de gemeentelijke voorziening ten opzichte van vorig jaar. Deze doorrekening is op dit moment nog niet voorhanden maar zal verwerkt worden in de jaarrekening 2019.

Toelichting op afwijkingen en budgettaire verwachting 2019

(Bedragen in € 1.000,-)

Verwijzing	Oorzaak	Oplossing / bijsturing
1	Minder taken regionale aanpak 21 vdJeugd	Verlagen budget 2019 (Voordeel € 186) en inkomsten (Nadeel € 180)
	In 2019 is besloten om binnen Zuidoost-Brabant ten aanzien van de inkoop jeugdhulp in twee regio's samen te werken. Alleen de wettelijk verplichte taken worden nog op de schaal van 21 gemeenten opgepakt.	
2	Exploitatie panden en gronden	Nadeel € 683
	In de 1 ^{ste} kwartaalrapportage 2019 is de activering van verkochte pand dorpstraat niet afgeboekt. Daarnaast hebben er verkopen plaatsgevonden, waar onder Koppelenweg 7 en 10 en heeft een verrekening van in 2016 ontvangen opstelrecht. Per saldo een nadeel van € 683. Het resultaat verkoop panden en gronden worden toegevoegd aan de algemene reserve € 435 (zie toelichting 7 taakveld mutaties reserves). Met de verkoop van de panden Koppelenweg vindt op Krediet 727701/02 een vermindering plaats van € 904 (zie overzicht kredieten).	

Verwijzing	Oorzaak	Oplossing / bijsturing
3	Hogere lasten overhead	Nadeel € 167
	Het nadeel op overhead ontstaat door een verhoging van het budget voor dubieuze debiteuren (nadeel € 121). Daarnaast is er een incidenteel nadeel op de ICT budgetten dooreen toenemende vraag naar informatie. Ook worden er scherpere eisen gesteld aan informatie veiligheid, informatiebeheer en privacy. Dit resulteert in een incidenteel nadeel van €160 voor 2019. De inzet van informatiebudget overhead voor werkzaamheden WOZ levert een voordeel op van € 84 (zie toelichting 4). Daarnaast is er een voordeel van € 30 wegens ontvangen vergoedingen voor personeel in verband met zwangerschapsverlof.	
4	Werkzaamheden WOZ/Hogere opbrengst OZB	Voordeel € 116
	Door meer werkzaamheden, als gevolg van realisatie woningbouw, zijn de uitbestede werkzaamheden voor WOZ incidenteel hoger (Nadeel € 82). De hogere lasten worden gedekt uit de vacatureruimte, hetgeen een voordeel geeft van € 84 op taakveld overhead (zie toelichting onder 3). Het voordeel op OZB opbrengsten van € 198 ontstaat door waardeontwikkeling van bedrijfspanden (niet-woningen) en door meer gerealiseerde nieuwbouw van woningen dan vooraf werd voorzien.	
5	Bijstellen budget parkeerbelasting	Voordeel € 200
	Op 19 maart heeft het college het plan van aanpak met betrekking tot het 'vergroten aantrekkelijkheid Citycentrum' vastgesteld. Naar aanleiding van dit plan van aanpak hebben de afgelopen periode gesprekken plaatsgevonden met een afvaardiging van het COPr en zijn er bijeenkomsten geweest met een Review Panel. In samenspraak met de afvaardiging van het COPr, en later het Review Panel, is een advies opgesteld dat moet leiden tot een aantrekkelijker Citycentrum. Op 17 december 2019 vindt besluitvorming plaats. Doordat het samenspraakproces langer heeft geduurd dan in eerste instantie werd verwacht, worden de parkeerinkomsten in 2019 naar boven bijgesteld (voordeel in 2019). Hiervoor in de plaats zal een bedrag van 200k worden uitgegeven in 2020. Ten eerste in de vorm van een investering in het Citycentrum op het gebied van herkenbaarheid en duurzaamheid (o.a. stimulering fietsgebruik) ad 150k (jaarlijkse kapitaallast 16k vanaf 2021 op programma 2). Ten tweede een éénmalige uitgave ter bevordering van de sfeer in het Citycentrum van 50k (nadeel in 2020 op programma 2).	
6	Gemeentefonds uitkering	Nadeel: 2019 € 311 en voordeel: 2020 € 246, 2021: € 841 en 2022: € 935
	Het accres 2019 is in de september-circulaire nadeliger, ten opzichte van de mei-circulaire 2019 (Nadeel € 311). Dit komt door lagere rijksuitgaven dan geraamd voornamelijk op het gebied van infrastructuur en defensie. De daling van het accres is voornamelijk eenmalig omdat genoemde investeringswerken worden doorgeschoven naar volgende jaren. Voor 2020 tot en met 2022 is het voordeel voornamelijk de stijging van het accres. Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is het gemeentefonds aan het herijken, de eerste doorrekeningen worden april/mei 2020 verwacht. Verwerking zal dan plaatsvinden in de mei-circulaire 2020.	
7	Vrijval post onvoorzien	Voordeel € 135
	De post onvoorziene uitgaven kan in 2019 verlaagd worden dit geeft een voordeel van € 135	

Verwijzing	Oorzaak	Oplossing / bijsturing
8	Mutaties reserves	Nadeel 2019 € 807 en voordeel 2020 € 173, Nadeel 2021: € 4 en 2022: € 4
	Nadeel € 807 op mutaties reserves komt door de hogere storting in de reserves. Voornamelijk doordat we een resultaat hebben op verkoop panden en gronden (per saldo € 190) en het Regionaal Ontwikkelfonds Werklocaties (ROW), de niet uitgegeven middelen € 245 worden overgeheveld naar 2020. Deze bijdrage wordt verwerkt via de vrije reserve. Voordeel op jeugd in deze bestuursrapportage € 343 wordt binnen programma 0 verrekend met de reserve sociaal deelfonds. Door dit voordeel is namelijk een lagere onttrekking aan deze reserve nodig. Per saldo wordt dit voordeel gestort in de reserve wat voor mutaties reserves een nadeel is in de exploitatie.	
9	Wijziging saldo	Nadeel 2019: € 263, Voordeel: 2020 € 181, 2021: € 540 en 2022: € 1.029.
	Door mutaties van deze derde bestuursrapportage verwachten wij in 2019 een nadelig resultaat van € 860. Dit is € 263 hoger dan begroot. Voor 2020 tot en met 2022 verwachten wij positieve bijstelling van het resultaat.	
10	Aanschaf Exxerion	Nadeel € 16 vanaf 2021
	<p>De versie van Planon waarmee de gemeente werkt is verouderd en wordt niet meer ondersteund vanuit de leverancier. Indien de gemeente gebruik wil blijven maken van Planon, is er een upgrade nodig, waarbij de applicatie tevens naar de cloud gaat (SaaS = Software as a Service). Deze upgrade is door Planon geoffreerd, maar kan vanuit rechtmatigheid niet binnen de bestaande overeenkomst plaatsvinden.</p> <p>De gemeente heeft er daarom voor gekozen FMIS (Facilitair Management Informatie Systeem) aan te besteden en een oplossing uit te vragen ter vervanging van zowel Planon als TOPdesk. Van de aangeboden oplossingen heeft het inkoopteam Axxerion als beste beoordeeld. De eenmalige kosten voor inrichting en implementatie hiervan is een krediet nodig van € 75. Kapitaallasten van 2021 € 16.</p>	

Programma 1 Veiligheid

Doelstellingen		Toel. nr.
1. High Impact Crimes/incidenten Voorkoming/bestrijding woninginbraken, winkeldiefstallen, geweldsincidenten, vernielingen en beschadigingen in openbare ruimte.		1
2. Personen met verward gedrag Signalering/voorkoming/bestrijding veiligheidsincidenten in samenwerking met ketenpartners.		
3. Problematische jeugd(groepen) Voorkomen en aanpakken met ketenpartners.		

Taak- veld	Omschrijving producten programma 1	Primitief budget	Budget na wijz.	Verwacht budget	Bijstelling burap 3	Toel. nr.
	(Bedragen in € 1.000,-)					
	Lasten					
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	2.264	2.264	2.247	-17	2
1.2	Openbare orde en veiligheid	844	908	968	60	2
	Totale lasten	3.108	3.172	3.215	43	
	Baten					
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	64	64	64		
1.2	Openbare orde en veiligheid	11	42	42		
	Totale baten	75	106	106	0	
	Saldo (- = nadeel)	-3.033	-3.066	-3.109	-43	

Taak- veld	Krediet nr.	Omschrijving krediet programma 1	U/I	Primitief krediet	Krediet na wijz.	Verwacht krediet	Bijstelling burap 3	Toel. nr.
1.2	780902	Voertuig handhaving & toezicht	U	0	44	44		

Toelichting op afwijkingen en budgettaire verwachting 2019
 (Bedragen in € 1.000,-)

Verwijzing	Oorzaak	Oplossing / bijsturing
1	Impact crimes	Preventieve inzet en integrale handhaving
	In de eerste 10 maanden van dit jaar hebben er iets meer diefstallen/woninginbraken en geweldsmisdrijven plaatsgevonden t.o.v. dezelfde periode vorig jaar. Het aantal winkeldiefstallen is daarentegen gedaald en het aantal geregistreerde vernielingen is gelijk gebleven.	
2	Extra inhuurkosten brandveiligheid	Nadeel € 94
	Door de combinatie van verschillende vacatures en grotere aantallen omgevingsvergunningen op het gebied van brandveiligheid wordt fors meer ingehuurd. De leges bieden ruimschoots dekking voor het extra benodigd inhuurbudget.	

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Doelstellingen		toel. nr.
1. Fietsgebruik woon-werk	Stimuleren goede verbinding tussen bedrijventerrein Run en HTC (slowlane). Opzet definitief ontwerp.	
2. Kruising Nieuwstraat/Kromstraat	Onderzoek verkeerssituatie 2019 na afronding Zilverbaan. Maatregelen 2020.	
3. Verlichting fietspad verlengde Heerbaan/Oersebaan	Onderzoek flora en fauna 2019. Eventuele realisatie verlichting 2020.	
4. Doorstroming Kempenbaan (Oost en West)	Maatregelen verbetering bereikbaarheid voor De Run en rest Veldhoven uitvoeren.	
5. Parkeren City Centrum	Afsluiting onderzoek herijking betaald parkeren ter verbetering winkelklimaat en ter voorkoming leegstand. Oplossingsrichting kiezen.	
6. Eindhoven Airport	In 2019 duidelijkheid over totaalpakket maatregelen doorontwikkeling luchthaven vanaf 2020.	

BBV voorgeschreven doelen en activiteiten		toel. nr.
7. Inzicht in verkeersongevallen voertuig en fiets	Inzicht in aantal ziekenhuisopname na ongeval met voertuig en inzicht in aantal ongevallen met gewonde fietser (letsel/materieel/dodelijk met voertuig en fiets).	

Taakveld	Omschrijving producten programma 2	Primitief budget	Budget na wijz.	Verwacht budget	Bijstelling burap 3	Toel. nr.
	(Bedragen in € 1.000,-)					
	Lasten					
2.1	Verkeer en vervoer	4.660	4.078	4.058	-20	
2.2	Parkeren	878	1.037	1.051	14	1
2.3	Recreatieve haven					
2.4	Economische havens en waterwegen					
2.5	Openbaar vervoer	17	17	17		
	Totale lasten	5.555	5.132	5.126	-6	
	Baten					
2.1	Verkeer en vervoer	288	372	403	31	
2.2	Parkeren	14				
2.3	Recreatieve haven					
2.4	Economische havens en waterwegen					
2.5	Openbaar vervoer					
	Totale baten	302	372	403	31	
	Saldo (- = nadeel)	-5.253	-4.760	-4.723	37	

Taak veld	Krediet nr.	Omschrijving krediet programma 2	U/I	Primitief krediet	Krediet na wijz.	Verwacht krediet	Bijstelling burap 3	Toel. nr.
2.1	707202	Zilverbaan (WOR)	U	0	432	272	-160	2
2.1	707202	Zilverbaan (WOR)	I	0	-30	-30		
2.1	707203	Aansluiting A67 (BNR)	U	2.266	6.355	5.605	-750	3
2.1	707203	Aansluiting A67 (BNR)	I	56	4.152	3.402	-750	3
2.1	707205	Rec.Kempenb.tussengedeelte (BNR)	U	0	314	314		
2.1	707205	Rec.Kempenb.tussengedeelte (BNR)	I	0	-102	-102		
2.1	707206	Rec.Kempenb.deel richting A2 (BNR)	U	1.000	878	878		
2.1	707206	Rec.Kempenb.deel richting A2 (BNR)	I	1.000	890	890		
2.1	709114	Herinrichting Oude Kerkstraat	U	731	15	15		
2.1	712700	Verblijfsgebied 't Look	U	844	365	365		4
2.1	712700	Verblijfsgebied 't Look	I	0	0	0		
2.1	724100	Verblijfsgebied Zandoerle	U	0	92	92		
2.1	729400	Inrichting openbaar gebied entree ASML	U	0	-21	-21		
2.1	729400	Inrichting openbaar gebied entree ASML	I	0	50	50		
2.1	780316	verreiker gladheidsbestr.(roll.mat.2019)	U	30	0	0		
2.1	780918	Vervanging investeringen VRI 2018	U	0	0	0		
2.1	728900	reconstructie St. Jansstraat	U	500	0	0		
2.1	780519	Vervangingsinvesteringen masten 2019	U	76	79	79		
2.1	780619	Vervangingsinvesteringen armaturen 2019	U	730	592	392	-200	5
2.1	780919	Vervanging investeringen VRI 2019	U	489	233	93	-140	6
2.1	740007	Voorber.kr.bereikbaarheid run kempenbaan	U	0	0	0		
2.1	707208	Slowlane	U	0	75	75		
2.1	707208	Slowlane	I	0	90	90		
2.1	730046	MP De Run/optimaliseren VRI's	U	0	64	64		
2.1	730046	MP De Run/optimaliseren VRI's	I	0	83	83		
2.1	730047	MP De Run/afsluiten Provincialeweg	U	0	138	138		
2.1	730047	MP De Run/afsluiten Provincialeweg	I	0	113	113		
2.1	730048	MP De Run/aanpassen P.Zuidlaan	U	0	225	225		
2.1	730048	MP De Run/aanpassen P.Zuidlaan	I	0	183	183		
2.2	713100	Actualiseren parkeren maaiveld	U	0	95	56	-39	1
2.2	713101	Actualiseren parkeren parkeergarage	U	0	52	12	-41	1
2.2	713102	LED-verlichting parkeergarage	U	0	0	0		
2.2	740001	Herinrichten fietsenstallingsvoorzieningen CityCentrum	U	0	32	32		

Toelichting op afwijkingen en budgettaire verwachting 2019

(Bedragen in € 1.000,-)

Verwijzing	Oorzaak	Oplossing / bijsturing
1	Vergroten aantrekkelijkheid Citycentrum	Nadeel € 14 en vrijval € 80 aan investeringen
	<p>Op 17 december 2019 vindt besluitvorming plaats over het vergroten van de aantrekkelijkheid van het Citycentrum.</p> <p>Doordat het samenspraakproces met het COPr en het Review Panel langer heeft geduurd dan in eerste instantie werd verwacht, worden de parkeerinkomsten in 2019 naar boven bijgesteld (voordeel in 2019). Hiervoor in de plaats zal een bedrag van € 200 worden uitgegeven in 2020. Onderdeel hiervan is dat in 2020 een investering wordt gedaan in het Citycentrum op het gebied van herkenbaarheid en duurzaamheid (o.a. stimulering fietsgebruik) ad € 150. Ook wordt in 2020 een éénmalige uitgave ter bevordering van de sfeer in het Citycentrum van € 50 gedaan.</p> <p>In 2019 zijn extra kosten gemaakt van € 14 voor het opstellen van dit plan. Ook kan als gevolg van het opgestelde plan een (deel van een) tweetal geplande investeringen vrijvallen (voordeel € 80). Het betreft de investeringen "Actualiseren parkeren maaiveld" en "Actualiseren parkeren parkeergarage".</p>	
2	Aanleg Zilverbaan	Doorschrijven € 160 naar 2020
	<p>De aanleg van de Zilverbaan is bijna afgerond. Er zijn nog een paar kleine aanpassingen nodig voor het kunstwerk binnen het project. Het project wordt in 2020 definitief afgesloten. Er wordt derhalve € 160 overgeheveld naar 2020.</p>	
3	Procedure Raad van State	Doorschrijven € 750 naar 2020
	<p>De werkzaamheden voor de Kempenbaan West zijn, met name door de procedure bij de Raad van State, vertraagd. In 2020 wordt gestart met de realisatie van de nieuwe aansluiting op de A67. De verwachting is dat de meeste kosten gemaakt worden in 2020. Om deze reden wordt een deel van het krediet verschoven naar 2020.</p>	
4	Veranderende omstandigheden 't Look	Aanvraag aanvullend krediet bij de begroting 2021-2024
	<p>Voor de uitvoering van het project reconstructie 't Look is een nieuwe doorkijk gemaakt en daaruit is gebleken dat voor fase III en IV voor de jaren 2021 en verder de kredieten bijgesteld moeten worden (inclusief een extra kredietaanvraag). Redenen hiervoor zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vertraging in uitvoering fase III en IV door werkzaamheden van 'Thuis; • veranderende marktomstandigheden (prijzen); • de toename van complexiteit van het werk (inspraak); • actuele ontwikkelingen (klimaat / riolering, duurzaamheid). <p>Het project wordt gedekt door kredieten uit vastgestelde beheerplannen (b.v. riolering) en een krediet (712700) voor de verharding. Bijstelling van de projectkredieten zal aan de raad worden voorgelegd via een update van beheerplannen in 2020 en voor krediet 712700 bij de begroting 2021-2024. (Ca. €180 voor 2022 en ca. € 210 voor 2023).</p>	
5	Omvorming naar led	Doorschrijven € 200 naar 2020
	<p>De projecten binnen het beheerplan zijn uitgevoerd. Als gevolg van installatie capaciteit van marktpartijen is de 'grootschalige' omvorming naar led is achtergebleven. Hier wordt een deel van de vervanging pas in 2020 uitgevoerd a € 200.</p>	
6	VRI	Doorschrijven € 140 naar 2020
	<p>Door het meeliften met de ontwikkeling van projecten (met name Kempenbaan), worden vervangingen uitgesteld. Daarom schuift € 140 door naar 2020.</p>	

Programma 3 Economie

Doelstellingen		toel. nr.
1. Ondernemersimago	Waardering ondernemersklimaat door ondernemers met minimaal een 7.	
2. Bedrijventerreinen	Aantrekkelijkheid De Run voor high tech (maak-)industrie en (innovatieve) health. Aantrekkelijkheid Habraken voor circulaire bedrijvigheid.	
3. Detailhandel	Regionale afstemming. Geactualiseerde regionale detailhandelstructuurvisie.	

BBV voorgeschreven doelen en activiteiten		toel. nr.
4. Werkgelegenheid	Arbeid is zo min mogelijk een beperkende factor voor ontwikkeling bedrijfsleven.	

Taakveld	Omschrijving producten programma 3	Primitief budget	Budget na wijz.	Verwacht budget	Bijstelling burap 3	Toel. nr.
	(Bedragen in € 1.000,-)					
	Lasten					
3.1	Economische ontwikkeling	1.292	1.303	999	-304	1,2,3
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	8.256	6.564	1.424	-5.140	4
3.3	Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	157	161	161		
3.4	Economische promotie	143	143	168	25	
	Totale lasten	9.848	8.171	2.752	-5.419	
	Baten					
3.1	Economische ontwikkeling			51	51	2
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	7.914	5.758	748	-5.010	3
3.3	Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	27	20	20		
3.4	Economische promotie	260	260	283	23	
	Totale baten	8.201	6.038	1.102	-4.936	
	Saldo (- = nadeel)	-1.647	-2.133	-1.650	483	

Taakveld	Krediet nr.	Omschrijving krediet programma 3	U/I	Primitief krediet	Krediet na wijz.	Verwacht krediet	Bijstelling burap 3	Toel. nr.
3.2	740002	Herinrichting zuid entree	U	0	772	521	-251	5

Toelichting op afwijkingen en budgettaire verwachting 2019

(Bedragen in € 1.000,-)

Verwijzing	Oorzaak	Oplossing / bijsturing
1	Vertraging projecten ROW	Verschuiving bijdrage ROW € 245 van 2019 naar 2020
	Het Regionaal Ontwikkelfonds Werklocaties (ROW) heeft een aantal aanvragen in behandeling. Als er concrete overeenkomsten zijn afgesloten, naar verwachting in 2020, wordt de gemeenten gevraagd om hun bijdrage te betalen. De niet uitgegeven middelen worden overgeheveld naar 2020. Overigens wordt de bijdrage onttrokken aan de vrije reserve. Dit is gemeente breed een budgettair neutrale wijziging.	
2	Regionale samenwerking	Voordeel € 69 op lasten en € 51 op baten
	De transformatie van de nieuwe regionale samenwerkingsagenda's MRE en SGE zijn afgerond. De kosten hiervan zijn in 2019 € 49 lager dan verwacht. De out of pocket kosten voor Brainport Development/BIP zijn in 2019 € 20 lager dan verwacht. De MRE heeft over 2018 een positief resultaat behaald waarvan ook een groot deel wordt uitgekeerd. Veldhoven ontvangt hierdoor € 51.	
3	Samenwerkingsovereenkomst aanvraag status Van Gogh Nationaal Park	Nadeel € 10. Deze bijdrage wordt onttrokken uit de reserve stimuleringsfonds brainport.
	Het college heeft op 8 oktober 2019 besloten om de 'Samenwerkingsovereenkomst aanvraag status Van Gogh Nationaal Park' te ondertekenen en hiervoor éénmalig € 10.000 beschikbaar te stellen. Voorgesteld wordt de bijdrage te onttrekken uit het stimuleringsfonds Brainport.	
4	Bijstelling resultaten BGE 's (bedrijven)	Voordeel € 100. De mutaties worden verrekend met de vrije reserve.
	Tweemaal per jaar worden de bge/prognoses bijgesteld (jaarrekening/ burap I en begroting/burap II of III. De resultaten worden als volgt bijgesteld: 2019: € 100 (2021: € 5)	
5	Vertraging uitvoering herinrichting Zuid entree	Verschuiving investering € 251 van 2019 naar 2020
	Om zo min mogelijk overlast te veroorzaken voor het cityfest zijn de werkzaamheden voor het project herinrichting Zuidentree later gestart. In 2020 worden nog werkzaamheden verricht voor de aanleg van openbaar groen, openbare verlichting en fietsenstallingen.	

Programma 4 Onderwijs en jeugd

Doelstellingen		toel. nr.
1.	Huisvesting onderwijs Opstellen Integraal Huisvestingsplan voor goede huisvesting in redelijke nabijheid van de leerlingen.	1
2.	Internationalisering regulier basisonderwijs Uitvoering hieraan bijdragende activiteiten. Evaluatie 2019 e.v. om de 2 jaar.	
3.	Uitvoering integrale kadernota jeugd "Focus op alle jeugd" Met partners jeugdbeleid uitvoering gezamenlijk gedragen nota oppakken. Evaluatie activiteiten 2020 e.v. om de 2 jaar.	
4.	Taalverwerving/beheersing Nadruk op aandacht voor achterstandsleerlingen/nieuwe inwoners. Heroriëntatie rol bij (digi)taalhuis. Streven naar >95% doelgroepbereik Voor- en Vroegschoolse Educatie.	

BBV voorgeschreven doelen en activiteiten		toel. nr.
5.	Actief beleid ter terugdringing absoluut schoolverzuim	
6.	Actief beleid ter terugdringing relatief schoolverzuim	
7.	Actief beleid ter voorkoming vroegtijdig schoolverlaten	

Taakveld	Omschrijving producten programma 4	Primitief budget	Budget na wijz.	Verwacht budget	Bijstelling burap 3	Toel. nr.
	(Bedragen in € 1.000,-)					
	Lasten					
4.1	Openbaar basisonderwijs	3	3	3		
4.2	Onderwijshuisvesting	3.348	3.199	3.244	45	
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.442	1.682	1.472	-210	2
	Totale lasten	4.793	4.884	4.719	-165	
	Baten					
4.1	Openbaar basisonderwijs					
4.2	Onderwijshuisvesting	531	550	617	67	3
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	151	385	305	-80	2
	Totale baten	682	935	922	-13	
	Saldo (- = nadeel)	-4.111	-3.949	-3.797	152	

Toelichting op afwijkingen en budgettaire verwachting 2019

(Bedragen in € 1.000,-)

Verwijzing	Oorzaak	Oplossing / bijsturing
1	Vertraging uitwerking oplossingen	Doorschuiven naar 2020
	Begin 2019 is gestart met het proces om te komen tot een gedragen Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) voor de komende 16 jaar. Het in beeld brengen van de knelpunten binnen onderwijshuisvesting en het in gezamenlijkheid uitwerken van de oplossingsrichtingen kost meer tijd dan vooraf ingeschat. Het afronden van het besluitvormingsproces is hierdoor niet haalbaar in 2019. Het IHP zal in het eerste kwartaal van 2020 ter besluitvorming worden voorgelegd aan de gemeenteraad.	
2	Uitbreiding Voorschoolse Educatie	Voordeel 2019 is € 130
	Vanaf 1 augustus 2020 zijn gemeenten wettelijk verplicht het aanbod voor Voorschoolse Educatie uit te breiden van 10 naar 16 uur per week. Hiervoor heeft het Rijk extra middelen beschikbaar gesteld van € 130 meer dan voorgaande jaren. Dit bedrag is echter € 80 lager dan opgenomen in de begroting en dient te worden afgeraamd. De uitbreiding van uren en aanpassingen in het beleid worden pas doorgevoerd in 2020, waardoor eenmalig een bedrag van € 210 aan lasten kan worden afgeraamd. Per saldo geeft dit een voordeel van € 130.	
3	Eindafrekening onderhoudskosten	Voordeel 2019 is € 100
	De eindafrekening voor de onderhoudskosten 2017 en 2018 van het onderwijsgedeelte van Veldvest in de MFA Noord, Midden en Zuid en voor RBOB in de MFA Zuid geven een incidenteel voordeel € 100. Dit is voor € 67 op dit programma verantwoord en voor € 33 op andere programma's.	

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

Doelstellingen		toel. nr.
1.	Groenonderhoud en zwerfafval Continue onder aandacht brengen. In 2019 4x bewustwordingsactie.	
2.	Veldhoven Beweegt! Uitvoering visie en realisatie programma. Evaluatie 2019 e.v. om de 2 jaar.	
3.	Zwembad Streven naar realisatie en ingebruikname in 2021.	
4.	Veldhovens cultureel festival Ondersteuning jaarlijkse gratis toegankelijke festival.	
5.	Culturele instellingen Stimulering verdergaande samenwerking. In 2019 evaluatie op basis routeboekje.	

BBV voorgeschreven doelen en activiteiten		toel. nr.
6.	Streven naar afname percentage niet-sporters met 5% in 2020.	

Taak- veld	Omschrijving producten programma 5	Primitief budget	Budget na wijz.	Verwacht budget	Bijstelling burap 3	Toel. nr.
	(Bedragen in € 1.000,-)					
	Lasten					
5.1	Sportbeleid en activering	340	378	388	10	
5.2	Sportaccommodaties	2.919	2.795	2.795		
5.3	Cultuurpresentatie/productie/participatie	2.217	2.226	2.309	83	1
5.4	Musea	269	273	273		
5.5	Cultureel erfgoed	104	139	139		
5.6	Media	1.036	1.036	1.036		
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.860	2.900	3.275	375	2, 3
	Totale lasten	9.745	9.747	10.215	468	
	Baten					
5.1	Sportbeleid en activering	1	1	1		
5.2	Sportaccommodaties	1.065	1.003	1.006	3	
5.3	Cultuurpresentatie/productie/participatie	467	467	467		
5.4	Musea	65	65	65		
5.5	Cultureel erfgoed					
5.6	Media	83	88	88		
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	79	71	59	-12	
	Totale baten	1.760	1.695	1.686	-9	
	Saldo (- = nadeel)	-7.985	-8.052	-8.529	-477	

Taak veld	Krediet nr.	Omschrijving krediet programma 5	U/I	Primitief krediet	Krediet na wijz.	Verwacht krediet	Bijstelling burap 3	Toel. nr.
5.2	727410	zwembad (bouwkundig)	U	3.645	3.838	407	-3.431	4
5.2	727410	zwembad (bouwkundig)	I	630	630	0	-630	4
5.2	727411	zwembad (installaties)	U	1.968	2.022	206	-1.816	4
5.2	727411	zwembad (installaties)	I	340	340	0	-340	4
5.2	727412	zwembad (inrichting)	U	802	824	84	-740	4
5.2	727412	zwembad (inrichting)	I	138	138	0	-138	4
5.2	740010	Gebiedsimpuls grenscorridor	U	0	100	3	-97	5
5.2	740010	Gebiedsimpuls grenscorridor	I	0	50	1	-49	5
5.2	780009	Vervangingsinvestering binnensport 2018	U	0	103	103		
5.2	780118	Investeringen sportvelden 2018	U	0	-1	-1		
5.2	780119	Investeringen sportvelden 2019	U	107	157	187	30	
5.2	780119	Investeringen sportvelden 2019	I	19	19	24	5	
5.2	780219	Investeringen kunstgras toplagen 2019	U	0	34	0	-34	
5.2	780319	Investeringen speelvelden 2019	U	65	65	0	-65	
5.2	780319	Investeringen speelvelden 2019	I	11	11	0	-11	
5.3	713001	Aanpassing De Schalm (inrichting)	U	0	29	29		
5.7	780315	4 pickupvoertuigen openbaar groen	U	119	87	0	-87	
5.7	780341	Rollend materieel 2022 (Groenploeg)	U	0	29	0	-29	
5.7	780719	Vervangingsinvesteringen bomen 2019	U	170	276	276		
5.7	780819	Vervangingsinvest. openbaar groen 2019	U	481	516	516		
5.7	780818	Vervangingsinvestering openbaar groen 2018	U	0	0	0		

Toelichting op afwijkingen en budgettaire verwachting 2019
(Bedragen in € 1.000,-)

Verwijzing	Oorzaak	Oplossing / bijsturing
1	FRICTIEKOSTEN Muziekschool Art4U	Nadeel € 83
	Muziekschool Art4U heeft aan de in het verleden opgelegde bezuinigingsopdracht van de gemeente kunnen voldoen door scherp te snijden in de personeelslasten. De daarvoor gemaakte frictiekosten waren onontkoombaar. Om een stabiele financiële situatie te bewerkstelligen heeft Art4U gevraagd om een bijdrage voor deze gemaakte frictiekosten.	
2	Stormschade	Nadeel € 230
	Op 4 juni 2019 raasde een zware zomerstorm over Brabant. Deze storm heeft ook in Veldhoven voor schade gezorgd. De schade aan het openbaar groen zorgt voor een incidenteel nadeel van € 230.	
3	Bestrijding eikenprocessierupsen	Nadeel € 145
	Door de excessieve overlast van de eikenprocessierups is in 2019 incidenteel € 145 extra uitgegeven aan preventie en bestrijding. Naast de inzet van eigen mensen is een gespecialiseerd bedrijf extra ingeschakeld. Voor 2020 wordt ook veel overlast verwacht. Dit zal nader worden onderzocht en mogelijk in 2020 leiden tot een extra budget aanvraag.	

Verwijzing	Oorzaak	Oplossing / bijsturing
4	Aanbesteding zwembad	Verschuiving van € 4.879 naar latere jaren
	De aanbesteding van het nieuwe zwembad is gereed. Naar aanleiding hiervan is een nieuwe planning gemaakt van verdeling van de uitgaven over de komende jaren. Daarnaast valt de bouw van het zwembad in de SPUK overgangsregeling. Hierdoor mogen we de btw in aftrek brengen en maken we geen gebruik van de SPUK regeling. De uitgaven en inkomsten worden hierdoor verlaagd (budgettair neutraal).	
5	Aanpassing planning uitvoering Gebiedsimpuls grenscorridor	Verschuiving van € 1.200 naar latere jaren
	De uitvoering van de investering Gebiedsimpuls grenscorridor is meerjarig verder uitgewerkt. Hierdoor verschuift van 2019 € 97 en van 2020 € 1.103 naar 2021 t/m 2023 voor € 400 per jaar.	

Programma 6 Sociaal domein

Doelstellingen		toel. nr.
1. Klanttevredenheid Jaarlijkse meting bij cliënten Werk en Inkomen/schulddienstverlening/maatschappelijke ondersteuning/specialistische jeugdzorg. Streven minimaal 7,5 per vakgebied.		1
2. Schulddienstverlening Streven naar toename trajecten budgetcoaching en –beheer vanuit gemeente, minder beroep op bewindvoering en toename aantal geslaagde schuldregelingen.		2
3. Cliëntondersteuning Vergroten bekendheid Wmo-clieënten met onafhankelijke cliëntondersteuning.		
4. Informele ondersteuning Er naar streven, dat Wmo-clieënten naast gemeentelijke ondersteuning voor het langer zelfstandig thuis blijven wonen ook andere vormen ondersteuning regelen.		
5. Kwaliteit van leven Er naar streven dat minimaal 75% Wmo-clieënten verbetering kwaliteit van leven ervaart door ontvangen ondersteuning.		

BBV voorgeschreven doelen en activiteiten		toel. nr.
6. Jeugdzorg Streven naar verschuiving inzet specialistische hulp naar licht pedagogische hulp en ondersteuning. Daarnaast streven naar afname aantallen jongeren met delict, jeugdbescherming en jeugdreclassering.		
7. Inclusieve arbeidsmarkt Doel is dat zoveel mogelijk mensen uit Participatiewet betaald werk verrichten en in eigen levensonderhoud voorzien.		
8. Minimabeleid Streven naar > 400 toekenningen meedoenregeling in 2019 en < 4% kinderen tot 18 jaar in een uitkeringsgezin.		3
9. Maatwerkarrangementen Streven naar gelijkblijvend aantal Wmo-clieënten met maatwerkarrangement.		4

Taak- veld	Omschrijving producten programma 6	Primitief budget	Budget na wijz.	Verwacht budget	Bijstelling burap 3	Toel. nr.
(Bedragen in € 1.000,-)						
Lasten						
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	4.857	4.974	4.878	-96	5
6.2	Wijkteams	3.287	3.419	3.428	9	6
6.3	Inkomensregelingen	10.189	10.596	10.637	41	
6.4	Begeleide participatie	3.893	4.141	4.133	-8	
6.5	Arbeidsparticipatie	1.751	1.758	1.866	108	7
6.6	Maatwerkvoorzieningen	788	788	908	120	8
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	7.860	8.648	8.528	-120	8
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	7.574	7.531	7.417	-114	9
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	147	145	145		
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	4.318	4.292	3.671	-621	9
Totale lasten		44.664	46.292	45.611	-681	
Baten						
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	239	409	431	22	
6.2	Wijkteams	1	1	82	81	6
6.3	Inkomensregelingen	8.749	8.010	8.076	66	11
6.4	Begeleide participatie	34				
6.5	Arbeidsparticipatie					
6.6	Maatwerkvoorzieningen	592	397	397		
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+					
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	8	10	13	3	
6.81	Geëscaleerde zorg 18+					
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	404	393	0	-393	10
Totale baten		10.027	9.220	8.999	-221	
Saldo (- = nadeel)		-34.637	-37.072	-36.612	460	

Taak- veld	Krediet nr.	Omschrijving krediet programma 6	U/I	Primitief krediet	Krediet na wijz.	Verwacht krediet	Bijstelling burap 3	Toel. nr.
6.1	729500	Tijdelijke huisvestingslocaties	U	0	611	226	-385	12
6.1	729500	Tijdelijke huisvestingslocaties	I	0	43	43		

Toelichting op afwijkingen en budgettaire verwachting 2019

(Bedragen in € 1.000,-)

Verwijzing	Oorzaak	Oplossing / bijsturing
1	Gemiddelde score cliëntervaringsonderzoek	Extra aandacht uitvoering Participatiewet en Schulddienstverlening
	Het streven is gemiddeld een 7,5 voor alle cliëntervaringsonderzoeken te bereiken. Participatiewet en Schulddienstverlening scoren bij de laatste meting een 7,1 respectievelijk 6,7	

Verwijzing	Oorzaak	Oplossing / bijsturing
2	Onvoldoende inzicht in gevraagde indicatoren	Verbetering monitoring
	Het huidige systeem geeft onvoldoende inzicht om betrouwbare uitspraken te doen met betrekking tot de gevraagde indicatoren. Momenteel wordt gewerkt aan verbetering van de monitoring, mogelijk leidt dit tot aanschaf nieuw systeem.	
3	Feitelijke cijfers blijven achter bij prognose	Vergroting bekendheid regeling
	Uit eerdere prognoses m.b.t. toekenningen meedoen regeling werd verwacht het beoogde aantal te bereiken. Uit recentere cijfers op basis van feitelijk gebruik blijkt het aantal toekenningen achter te blijven. Het aantal kinderen in een uitkeringsgezin bedraagt 4%	
4	Toename Wmo maatwerkarrangementen	In kwarap II zijn extra middelen toegevoegd als gevolg van de toename in 2019.
	Door de aanzuigende werking als gevolg van de invoering van het abonnementstarief in de Wmo per 2019, vergrijzing en het 'langer thuis blijven wonen' van de doelgroep is het aantal maatwerkarrangementen (met name de voorzieningen hulp bij het huishouden en begeleiding) toegenomen. Medio 2019 is het aantal maatwerkarrangementen gestegen tot 2.875 (begroot was 2.626). Verder is het aantal cliënten 633 per 10.000 inwoners, dit is 8% meer dan het doel van 585 zoals begroot.	
5	Bekostiging activiteiten maatschappelijke participatie	Voordeel 2019: € 60
	Een deel van de activiteiten voor maatschappelijke participatie zijn in 2019 gedeeltelijk bij subsidiepartijen ondergebracht. Daarnaast zijn enkele activiteiten geprioriteerd en zullen pas in 2020 plaatsvinden, zoals de oplevering van de Inclusieagenda.	
6	Bekostiging inhuur	Budgettair neutraal € 81
	Voor de uitvoering van Beschermd Wonen en Steunwijzer wordt ingehuurd, de dekking hiervoor zit in de vergoeding die we hiervoor krijgen.	
7	Snellere uitstroom uit bijstand met Social Impact Bond	Nadeel 2019: € 111, voordeel 2010 € 111
	Met de Social Impact Bond wordt een snellere uitstroom uit de uitkering gerealiseerd dan aangenomen in het plan. Dit betekent dat lasten van de vergoeding in 2019 optreden en niet in 2020.	
8	Actualisering WMO	Budgettair neutraal € 120
	De uitgaven op woonvoorzieningen en vervoersvoorzieningen (taakveld 6.6), zijn € 120 hoger dan begroot. De reden is dat er in 2019 incidenteel dure verstrekkingen hebben plaatsgevonden aan voor inwoners noodzakelijke Wmo-voorzieningen. Anderzijds is er incidenteel een meevaller van € 120 binnen de Wmo (taakveld 6.71). Er is minder gebruik gemaakt van Taxibus als gevolg van het mooie weer in 2019 (€ 30), het gebruik van de huishoudelijke hulp toelage is gedaald (€ 30) en we ontvangen over 2019 baten van centrumgemeenten Eindhoven voor hulp bij het huishouden (€ 60).	
9	Lagere zorgvraag jeugdhulp	Voordeel € 343
	Er is minder vraag naar de inzet van specialistische jeugdhulp. Dit geeft een te verwachten voordeel voor 2019. In de begroting 2020 zet deze trend zicht overigens door, dit is al verwerkt in de programmabegroting 2020-2023. Dit voordeel wordt binnen programma 0 verrekend met de reserve sociaal deelfonds. Door dit voordeel is namelijk een lagere onttrekking aan deze reserve nodig.	

Verwijzing	Oorzaak	Oplossing / bijsturing
10	Bijstelling begroting 21 voor de jeugd	Nadeel € 2
	De regionale begroting 21 voor de jeugd is aangepast. Dit geeft een aanpassing in de baten (nadeel € 393) en lasten (voordeel € 391).	
11	Aanpassing BUIG budget Rijk	Voordeel 2019: € 66, Nadeel in 2020: € 169, 2021: € 265, 2022: 283
	Het Rijk heeft het budget voor 2019 definitief vastgesteld, de gemeente ontvangt € 66 meer. Meerjarig is de stijgende trend in uitkeringslasten die eerder werd gezien naar beneden bijgesteld. Dit geeft nadelen in 2020-2022.	
12	Afronding werkzaamheden huisvesting statushouders	€ 320 krediet doorschuiven naar 2020
	De werkzaamheden voor de locatie Antwerpsebaan m.b.t. huisvesting statushouders worden in het eerste kwartaal van 2020 afgerond. Het betreffen werkzaamheden aan het openbaar gebied. Het project tijdelijke huisvesting is daarmee afgerond. Een budget van € 320 moet doorgeschoven worden naar 2020 i.v.m. afrondende werkzaamheden.	

Programma 7 Volksgezondheid en milieu

Doelstellingen		toel. nr.
1. Volksgezondheid	GGD voert taken Wet Publieke Gezondheid uit. Wij geven uitvoering aan Lokaal Gezondheidsbeleid. We monitoren via jaarverslag GGD.	
2. Actueel laadpalenbeleid	In 2019 herziening huidig contract laadpalen.	

BBV voorgeschreven doelen en activiteiten		toel. nr.
3. Huishoudelijk afval	Onderzoek naar kansen verdere reductie afval per inwoner naar 100 kilo.	
4. Hernieuwbare energie	Stimulering verhoging percentage hernieuwbare energie.	

Taak- veld	Omschrijving producten programma 7	Primitief budget	Budget na wijz.	Verwacht budget	Bijstelling burap 3	Toel. nr.
	(Bedragen in € 1.000,-)					
	Lasten					
7.1	Volksgezondheid	2.139	2.140	2.177	37	1
7.2	Riolering	3.045	2.984	2.984		
7.3	Afval	3.858	3.969	3.969		
7.4	Milieubeheer	839	875	782	-93	2,3,4
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	160	215	185	-30	
	Totale lasten	10.041	10.183	10.097	-86	
	Baten					
7.1	Volksgezondheid	17	19	24	5	
7.2	Riolering	3.522	3.479	3.479		
7.3	Afval	4.797	4.447	4.447		
7.4	Milieubeheer					
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	153	123	123		
	Totale baten	8.489	8.068	8.073	5	
	Saldo (- = nadeel)	-1.552	-2.115	-2.024	91	

Taak veld	Krediet nr.	Omschrijving krediet programma 7	U/I	Primitief krediet	Krediet na wijz.	Verwacht krediet	Bijstelling burap 3	Toel. nr.
7.2	731003	Vergroten stamriool Noord (V-BRP)	U	194	401	401		
7.2	731007	Riol.verblijfsgebied Look/fase 3 midden	U	365	0	0		
7.2	731011	Vervanging riolering St. Janstraat	U	270	0	0		
7.2	731012	Vervanging riolering Oude Kerkstraat	U	456	31	31		
7.2	731013	Vervanging riolering Zandoerleseweg	U	0	30	30		
7.2	731017	Groen/blauwe zone Heerbaan-Rundgraaf	U	0	8	8		
7.2	731019	Digital.grondwatermeetnet & beheerpakk.	U	0	178	178		
7.2	731040	KRW-maatregelen 2017-2020	U	105	247	104	-143	5
7.2	731002	Aanp.overst.riol.en interne put (V-BRP)	U	400	0	0		
7.2	731004	Verleng.persleid.Kelen naar Heik.(V-BRP)	U	35	0	0		
7.2	731018	Aanleg waterblockbak bij Mira	U	150	0	0		
7.2	731021	Afkopp. bij reguliere vervang.2017 tm 19	U	90	10	10		
7.2	731026	Kleinschalige calamiteiten 2019	U	30	30	30		
7.2	731032	Vervanging rioleringen 2019	U	40	40	40		
7.2	731037	Vervanging gemalen & drukriolering 2019	U	20	20	20		
7.2	731044	Groen/blauw zone Heerb.-Rundgraaf/fase 2	U	0	150	15	-135	6
7.3	729900	Aanschaf ondergrondse afvalcontainers	U	0	208	208		

Toelichting op afwijkingen en budgettaire verwachting 2019
(Bedragen in € 1.000,-)

Verwijzing	Oorzaak	Oplossing / bijsturing
1	Tekort CJG	Nadeel € 65
	Het tekort op het CJG bedraagt naar verwachting € 65 als gevolg van extra uitgaven om de zichtbaarheid en vindbaarheid van het CJG te vergroten. Verder is er in 2019 sprake van een toenemende vraag naar lichte opvoedondersteuning vanuit het CJG. Deze draagt ertoe bij dat onnodige inzet van zwaardere en duurdere jeugdhulp wordt voorkomen.	
2	Geschil gasvulstation	Nadeel € 64
	Het geschil met een gasvulstation is tot afronding gekomen door het onherroepelijk worden van de omgevingsvergunning. Het geschil komt daarmee tot afronding met als gevolg een finale kwijting. Deze kwijting is hoger dan het budget dat hiervoor bij kwartaalrapportage III-2017 is opgenomen. Additioneel eenmalig benodigd budget is € 64.	
3	Activiteiten energietransitie	Voordeel € 55
	Een aantal activiteiten op het gebied van de energietransitie, die in 2019 gepland stonden, worden in 2020 opgepakt. Het incidentele voordeel in 2019 van € 55 wordt ingezet voor het versnellen van de woningbouw (nadeel in programma 8).	

Verwijzing	Oorzaak	Oplossing / bijsturing
4	Energietransitie	Voordeel € 82
	Een aantal geplande activiteiten zijn in 2019 niet uitgevoerd vanwege de afstemming met de planning van de regionale energietransitie en onze omgevingsvisie.	
5	KRW-maatregelen 2019	Vrijval investering € 143
	De werkzaamheden i.h.k.v. de kaderrichtlijn water (KRW) worden samen met het Waterschap uitgevoerd en door schaalgrootte worden deze goedkoper verricht. De jaarschijf 2019 kan hierdoor gedeeltelijk komen te vervallen, dit geeft een incidenteel voordeel € 143.	
6	Heerbaan-Rundgraaf	Doorschuiven € 135 naar 2020
	Door wijzigingen in de planning, als gevolg van andere prioritering qua projecten, wordt een deel van de werkzaamheden in 2020 uitgevoerd. Hierdoor schuift het krediet van € 135 door naar 2020.	

Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Doelstellingen		toel. nr.
1. Omgevingswet	Opstelling vervolg Programmaplan om in 2021 klaar te zijn bij invoering Omgevingswet. Starten met uitvoering.	
2. Zilverackers	Realisatie Huysackers vindt plaats in de periode 2018-2020.	
3. Woningcorporaties	Waarborgen goed functionerende sociale huurwoningenmarkt. Prestatieafspraken maken met woningcorporaties, die eind 2019 worden geëvalueerd en geactualiseerd.	1
4. Starters	Verbeteren mogelijkheden in koop en huur. Opstellen plan van aanpak "verbeteren positie starters koopmarkt".	

BBV voorgeschreven doelen en activiteiten		toel. nr.
5. Woningbouwprogramma	Voldoen aan uitgangspunten Woonvisie 2016. In 2019 actualisatie Woonvisie en monitoren doelgroepen en het hierop afgestemde woningbouwprogramma. Aandeel sociale woningvoorraad (huur) bij nieuwbouw minimaal 22% van totaal.	
6. Regionaal bouwperspectief	Bouwen in overeenstemming met demografische ontwikkelingen en marktvraag en afstemming met regio. Regionaal beoordelen kwaliteit woningbouwlocaties en op elkaar afstemmen.	
7. WOZ-waarde	WOZ-waarde is grondslag voor berekening onroerende zaakbelasting .	
8.	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden 2019: € 553,69.	
9.	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden 2019: € 615,58.	

Taak- veld	Omschrijving producten programma 8	Primitief budget	Budget na wijz.	Verwacht budget	Bijstelling burap 3	Toel. nr.
(Bedragen in € 1.000,-)						
Lasten						
8.1	Ruimtelijke ordening	786	797	802	5	2,3
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	13.542	15.451	14.069	-1.382	4
8.3	Wonen en bouwen	1.659	1.741	1.840	99	5,6
Totale lasten		15.987	17.989	16.711	-1.278	
Baten						
8.1	Ruimtelijke ordening	386	402	361	-41	3
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	13.970	16.289	14.790	-1.499	4
8.3	Wonen en bouwen	1.042	1.376	2.176	800	7
Totale baten		15.398	18.067	17.327	-740	
Saldo (- = nadeel)		-589	78	616	538	

Toelichting op afwijkingen en budgettaire verwachting 2019

(Bedragen in € 1.000,-)

Verwijzing	Oorzaak	Oplossing / bijsturing
1	Woningcorporaties	
	In overleg met de corporaties worden de nieuwe afspraken in eerste kwartaal 2020 vastgelegd en ondertekend in plaats van december 2019. Dit is budgetneutraal.	
2	Afsluiten anterieure overeenkomst	Nadeel € 70
	Het college heeft in het kader van de verplaatsing van tuincentrum Coppelmans besloten om een anterieure exploitatieovereenkomst aan te gaan. Daarmee samenhangende, niet-verhaalbare kosten bedragen € 70. Overigens worden ook 2 panden verkocht. Dit wordt verwerkt op programma 0.	
3	Bestemmingsplan buitengebied	Voordeel € 41 in 2019, nadeel € 61 in 2020
	In de begroting 2019 is rekening gehouden met een tijdelijke uitbreiding van de capaciteit ruimtelijke ordening (bestemmingsplan (€ 41 en principeverzoeken € 41). De werkzaamheden voor principeverzoeken worden gedekt door externe inkomsten. Het is dit jaar niet gelukt om capaciteit hiervoor in te huren. Er is nu voor gekozen om in de plaats hiervan de werkzaamheden te laten verrichten door een extern bureau. Dit zal pas in 2020 geëffectueerd worden. De verwachting is dat 75% (€ 61) benodigd zal zijn voor het opstellen van een bestemmingsplan en dat 25% (€ 20) voor werkzaamheden principeverzoeken is.	
4	Bijstelling resultaten BGE's (woningen)	Nadeel 2019 € 117. Meerjarig worden de resultaten ook bijgesteld. De mutaties worden verrekend met de vrije reserve
	Tweemaal per jaar worden de bge-prognoses bijgesteld (jaarrekening/ burap I en begroting/burap II of III). De resultaten worden als volgt bijgesteld: 2019: -€ 117 (2020: -€ 9, 2021: € 57, 2022: -€ 40 en 2023; € 121)	

Verwijzing	Oorzaak	Oplossing / bijsturing
5	Meer kosten verlenen omgevingsvergunningen	Nadeel € 53
	Door de combinatie van verschillende vacatures en grotere aantallen omgevingsvergunningen wordt fors meer ingehuurd. De leges bieden ruimschoots dekking voor het extra benodigd inhuurbudget.	
6	Projectleider woningbouwversnelling	Nadeel € 55
	Er is besloten voor het project woningbouwversnelling extra capaciteit in te huren. Dekking van de kosten vindt plaats door budget binnen milieubeheer in te zetten (programma 7).	
7	Hogere leges	Voordeel € 800
	Bij bestuursrapportage II zijn meer leges opgevoerd (€ 367). Door diverse ontwikkelingen in bouwend Nederland is deze vorige bijstelling voorzichtig ingezet. Inmiddels blijkt dat toch wordt doorgedaan met het uitvoeren van de bouwinitiatieven. De leges worden nogmaals positief bijgesteld met € 800.	

FINANCIËLE RECAPITULATIE

4.1 Inleiding

In deze bestuursrapportage worden de financiële afwijkingen gepresenteerd over het lopende jaar 2019. In paragraaf 4.2 wordt een recapitulatie gegeven van de bijstellingen per programma en de meerjarige doorwerking. Hierbij wordt het bijgestelde meerjarenperspectief gepresenteerd.

Verder hebben een aantal bijstellingen een relatie met reserves en/of voorzieningen. In paragraaf 4.3 wordt hier een opsomming van gegeven.

4.2 Meerjarenperspectief 2019-2022

In onderstaand overzicht zijn de bijstellingen op programmaniveau uit deze bestuursrapportage inclusief het verwachte meerjarenperspectief 2019-2022 weergegeven.

	bedragen x € 1.000,- - = tekort (nadeel)			
	2019	2020	2021	2022
Primitieve begroting 2019-2022	670	799	628	1.418
Begrotingsmutaties				
- Bijstellingen 3e kwartaalrapportage 2018	-1.037	-910	-1.259	-1.331
- Bijstellingen 1e kwartaalrapportage 2019	-594	-863	-1.055	-913
- Bijstellingen 2e kwartaalrapportage 2019	284	-674	578	-99
- Grenscorridor (besluit september 2019)	0	-1	-8	-8
- Startersleningen (besluit september 2019)	0	0	-6	-12
- Hogere exploitatielasten zwembad (besluit september 2019)	0	0	-120	-226
- Stijging subsidie Schalm (besluit september 2019)	0	-342	-456	-431
- Gemeentelijk Verkeers- en VervoersPlan (besluit september 2019)	0	-230	-208	-195
- Maatregelenpakket bereikbaarheid de Run (besluit september 2019)	80	123	141	130
- Begroting 2020-2023	0	506	1.179	2.209
Totaal begrotingsmutaties	-1.267	-2.391	-1.214	-876
Bijgesteld saldo 2019-2022	-597	-1.592	-586	542
Programma's				
0. Bestuur en ondersteuning (excl. taakveld 0.11)	-1.506	406	742	938
1. Veiligheid	-44	-15	0	0
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	38	150	-10	-10
3. Economie	483	-210	4	0
4. Onderwijs en jeugd	153	-9	-9	-9
5. Sport, cultuur en recreatie	-477	65	18	416
6. Sociaal Domein	461	-4	-288	-306
7. Volksgezondheid en milieu	91	-11	24	38
8. Volkshuisvesting/ruimtelijke ordening/stedelijke vernieuwing	538	-69	59	-38
Totaal bijstellingen bestuursrapportage III 2019	-263	303	540	1.029
Bijgestelde begroting na burap III 2019	-860	-1.289	-46	1.571

4.3 Bijstelling reserves & voorzieningen

In onderstaand overzicht wordt een opsomming gegeven van de bijstellingen op het gebied van reserves & voorzieningen die zijn verwerkt in de verschillende programma's. Per bijstelling wordt aangegeven om welke reserve of voorziening het gaat en of de onttrekking of storting wordt bijgesteld.

Prog.	Taak- veld	Omschrijving	Reserve / voorziening	Storting / Onttrekking	Bijstelling 2019	Bijstelling 2020	Bijstelling 2021	Bijstelling 2022
0	0.4	Ophogen voorziening dubieuze debiteuren	Voorziening debiteuren algemeen	Storting	121	0	0	0
0	0.10	Vrijval reserve Basis op Orde	Algemene vrije reserve	Storting	474	0	0	0
0	0.10	Koppelenweg 10	Algemene vrije reserve	Storting	378	0	0	0
0	0.10	Resultaat verkoop koppelenweg 10 en landbouwperceel	Algemene vrije reserve	Onttrekking	16	0	0	0
0	0.10	Koppelenweg 7	Algemene vrije reserve	Onttrekking	173	0	0	0
0	0.10	Voordeel jeugd	Algemene vrije reserve	Onttrekking	-343	0	0	0
0	0.10	Verschuiving bijdrage ROW	Algemene vrije reserve	Onttrekking	-245	245	0	0
0	0.10	Bijstellen resultaten BGE bedrijven	Algemene vrije reserve	Storting	100	0	5	0
0	0.10	Bijstellen resultaten BGE woingen	Algemene vrije reserve	Storting	-117	-9	57	-40
0	0.10	Bijdrage Van Gogh Nationaal Park	Stimuleringsfonds Brainport	Onttrekking	10	0	0	0
0	0.10	Doorschuiven investering armaturen	Vervangingsreserve openbare verlichting	Onttrekking	0	-9	0	0
0	0.10	Vrijval afbouw Leuskenhei	Afbouw complexen	Onttrekking	-20	0	0	0
0	0.10	Doorschuiven afbouw De Hoge Boght	Afbouw complexen	Onttrekking	-30	30	0	0
0	0.10	Doorschuiven investering VRI	Vervangingsreserve VRI	Onttrekking	0	-9	0	0
0	0.10	Aanpassing afschrijving onttrekking	Dekkingsreserve basis op orde	Onttrekking	5	5	5	5
0	0.10	Aanpassing rente onttrekking	Dekkingsreserve basis op orde	Onttrekking	-12	-11	-11	-11
0	0.10	Vrijval reserve Basis op Orde naar vrije reserve	Dekkingsreserve basis op orde	Onttrekking	474	0	0	0
0	0.10	Voordeel jeugd	Reserve deelfonds sociaal domein	Onttrekking	-343	0	0	0
0	0.10	Voordeel jeugd (verrekening vrije reserve)	Reserve deelfonds sociaal domein	Storting	-343	0	0	0
0	0.10	Tijdelijke huisvesting urgenten	Dekk.res.tijdelijke huisvestingslocaties	Onttrekking	0	-84	1	1
7	7.2	Verschuiven werkzaamheden Groen/Blauwe zone	Vervangingsreserve riolen	Onttrekking	0	-3	0	0
7	7.2	Verschuiven werkzaamheden Groen/Blauwe zone	Vervangingsreserve riolen	Storting	0	1	0	0
Totaal bijstelling storting reserves					492	-9	61	-40
Totaal bijstelling onttrekking reserves					-315	167	-4	-4
Totaal bijstelling storting voorzieningen					121	1	0	0
Totaal bijstelling onttrekking voorzieningen					0	-3	0	0